

Nr 54

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 29 april 1966 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 127, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);
- 2) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;
- 3) förordning om ändring i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

I enlighet med utskottets hemställan i memorial nr 48 har riksdagen beslutat uppskjuta behandlingen av föreliggande proposition till innevarande års höstsession.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås en komplettering av bestämmelserna rörande det skatterättsliga bosättningsbegreppet. Förslaget innebär att en bevisbörderegeln införs för de fall då en här bosatt svensk medborgare avreser från Sverige och det inte från början är uppenbart att det är fråga om definitiv utflyttning. Den skattskyldige skall i så fall anses fortfarande bosatt här i landet intill tre år från avresan, om han inte visar att han saknar från beskattningssynpunkt väsentliga anknytningar till Sverige. Efter treårstidens utgång anses han bosatt i Sverige endast om taxeringsmyndigheten kan visa att han fortfarande har så starka band med Sverige att han trots utflyttningen bör anses ha sitt egentliga bo och hemvist här. I anslutning härtill föreslås skattebefrielse i Sverige för löneinkomster, som i enskild tjänst förvärvas utomlands, under förutsättning att anställningen där varar minst ett år.

I propositionen föreslås vidare att utomlands bosatta personer som upp- bär lön eller pension från svenska staten eller svensk kommun samt pen-

sion enligt lagen om allmän försäkring skall vara skyldiga erlägga skatt i Sverige för sådan inkomst.

Här bosatta utländska artister som f. n. erlägger bevillningsavgift föreslås betala inkomstskatt efter samma regler som gäller för andra här bosatta.

För att motverka olägenheten av internationell dubbelbeskattning i förhållande till stat med vilken Sverige inte slutit dubbelbeskattningsavtal föreslås rätt för fysiska och juridiska personer med hemvist i Sverige att från statlig inkomstskatt avräkna utländsk statlig skatt som erlagts för inkomst från källa i sådan stat. I anslutning härtill föreslås ändring av bestämmelserna om avdrag för utländsk skatt såsom omkostnad.

Propositionen grundar sig på dubbelbeskattningssakkunnigas förslag i betänkandet »Internationella skattefrågor» (SOU 1962: 59).

De nya bestämmelserna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1967 och bli tillämpliga på inkomster tillgängliga för lyftning denna dag eller senare.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

Förslag

till

Lag

om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, *dels* att 32 § 3 mom., 35 § 2 mom., 39 § 2 mom., 53 § 1 mom., 54 § och 59 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 ävensom punkt 4 av anvisningarna till 20 §, punkt 7 av anvisningarna till 32 §, punkt 4 av anvisningarna till 38 § samt punkterna 1 och 2 av anvisningarna till 53 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, *dels* att till anvisningarna till 54 § skall fogas en ny punkt, betecknad 3, av nedan angiven lydelse.

(*Nuvarande lydelse*)

(*Föreslagen lydelse*)

32 §.

<p>3 m o m. Såsom intäkt — — — kostnader, såsom: utlandstillägg och därmed likställda förmåner för utom riket stationerad personal vid utrikesförvaltningen;</p>	<p>utlandstillägg och därmed likställda förmåner för utom riket stationerad personal vid utrikesförvaltningen <i>eller i svensk biståndssamhet</i>;</p>
--	---

¹ Senaste lydelse av 32 § 3 mom. se 1964: 713, av 35 § 2 mom. se 1959: 127, av 53 § 1 mom. se 1965: 121, av 54 § se 1953: 109, av 59 § 2 mom. se 1950: 308, av punkt 4 av anvisningarna till 20 § se 1951: 324, av punkt 7 av anvisningarna till 32 § se 1964: 713, av punkt 1 av anvisningarna till 53 § se 1945: 897 samt av punkt 2 av anvisningarna till 53 § se 1950: 308.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

förvaltningskostnadsbidrag och — — — avsedda utgifter.

Vad i — — — — — icke föras.

Förmånen av — — — — — befattningshavare gällande.

Såsom intäkt — — — — — utfört arbete.

35 §¹.

2 m o m. Till intäkt — — — — — tid (realisationsvinst).

Har egendom, — — — — — närmast dessförintan.

Såsom skattepliktig — — — — — 5 år 25 % > >

Avyttrar skattskyldig — — — — — detta stycke.

Kan tillämpning — — — — — avyttringen sker.

Vad ovan sagts beträffande fastighet skall även äga tillämpning å tomträtt.

Vad ovan sagts beträffande fastighet skall gälla oavsett om fastigheten är belägen inom eller utom riket och även äga tillämpning å tomträtt.

Har jordbruksfastighet — — — — — nämnda del.

39 §.

2 m o m. Från bruttointäkt av varje fastighet eller rörelse i utlandet får avdrag ske för därå belöpan- de omkostnader. Därjämte får avdrag ske för vad av behållen inkomst av sådan fastighet eller rörelse använts för fastigheten eller för rörelsen. Har underskott uppkommit å fastighet i utlandet eller å rörelse därstädes, må avdrag för sådant underskott göras från annan intäkt av fastighet eller rörelse i utlandet.

2 m o m. Från bruttointäkt av fastighet eller rörelse i utlandet får avdrag ske med ledning i tillämpliga delar av vad som enligt 22 §, 25 § 1 och 2 mom. samt 29 § gäller för motsvarande slag av fastighet eller rörelse inom riket. Avdrag för underskott som uppkommit på fastighet eller rörelse i utlandet må dock göras endast från annan intäkt av fastighet eller rörelse i utlandet. Avdrag för sådant underskott får utnyttjas även senare beskattningsår än det varunder underskottet uppkommit, dock senast det beskattningsår, för vilket taxering sker sjätte kalenderåret efter det, då taxering för underskottsåret ägt rum.

53 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — — — 73 §§ sägs:

a) fysisk person: — — — — — förvärvats; samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst — — — — — belägen fastighet;

för inkomst — — — — — här bedrivits;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

¹ Såsom nuvarande lydelse av 35 § 2 mom. har här upptagits den lydelse av 2 mom. som föreslagits i prop. 1966: 90.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

för härifrån uppbyten, genom verksamhet här i riket förvärvat inkomst av tjänst;

för vinst — — — — — rörelse; samt

för sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående folkpensionsavgift eller tilläggspensionsavgift, som restituerats, avkortats eller avskrivits, i den mån avdrag därför av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar;

b) staten: — — — — — sådan fastighet eller rörelse.

Riksskattenämnden må, — — — — — icke föras.

54 §.

Från skattskyldighet — — — — — av kapital;

c) utlänning eller i utlandet bosatt svensk medborgare, vilken givit eller medverkat vid offentlig föreställning, som avses i gällande förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter:

för inkomst — — — — — förordning åtnjutits;

d) ägare av — — — — — till livförsäkring;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension enligt lagen om allmän försäkring eller på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för annan härifrån uppbyten, genom verksamhet här i riket förvärvat inkomst av tjänst;

för belopp som motsvarar restituerad, avkortad eller avskriven folkpensionsavgift, tilläggspensionsavgift eller sjukförsäkringsavgift i den mån beloppet påverkat storleken av avdrag enligt 46 § 2 mom., som åtnjutits vid tidigare års taxeringar;

c) i utlandet bosatt person, vilken givit eller medverkat vid offentlig föreställning, som avses i gällande förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter:

h) här i riket bosatt fysisk person, som under vistelse utomlands åtnjutit avlöning eller annan därmed jämförlig förmån på grund av anställning där annat än hos svenska staten, svensk kommun eller ombord på svenskt fartyg eller svenskt, danskt eller norskt luftfartyg:

för inkomst av anställningen under förutsättning att anställningen och vistelsen i utlandet varat mer än ett år eller enligt anställningsavtal eller på annan grund kan antagas komma att vara mer än ett år.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Aktiebolag och ————— bolagens verksamhet.
 Om aktierna ————— lös egendom.
 Riksskattenämnden må, ————— icke föras.
 Att personer, ————— samma paragraf.
 (Se vidare anvisningarna.)

59 §.

2 m o m. Inkomst genom icke yrkesmässig avyttring av fastighet beskattas i den kommun, där fastigheten är belägen.

2 m o m. Inkomst genom icke yrkesmässig avyttring av *här i riket belägen* fastighet beskattas i den kommun, där fastigheten är belägen.

Anvisningar

till 20 §.

4. För erlagd ————— 18 § förmåles.
 Utländsk speciell ————— i densamma.
 Allmän skatt ————— av engångsskatt.

Är enligt överenskommelse med utländsk stat *viss intäkt undantagen från beskattning här i riket, får sådant avdrag som i föregående stycke sägs icke åtnjutas, såvitt skatten belöper å den undantagna intäkten. Därest enligt överenskommelse med utländsk stat dubbelbeskattning, såvitt avser visst slag av allmän skatt, helt undanröjes annorledes än genom att intäkten härstädes undantages från skatteplikt (såsom genom avräkning av den utländska skatten från den svenska) må avdrag varom i föregående stycke sägs icke heller åtnjutas, såvitt angår dylik skatt.*

Om på grund av överenskommelse med utländsk stat dubbelbeskattning av viss intäkt kan undanröjas eller lindras, får avdrag icke åtnjutas för skatt, som omfattas av överenskommelsen och belöper på intäkten. Avser överenskommelsen t. ex. endast statliga inkomstskatter medges således icke avdrag för den utländska statliga skatten i vad den belöper på intäkten. Däremot medges i detta fall avdrag för utländsk kommunal skatt på intäkten.

till 32 §.

7. Till ersättning, ————— nya tjänstgöringsorten.
 Detsamma gäller ————— tjänstemän anslaget.

Såsom med utlandstillägg likställda förmåner för utom riket stationerad personal vid utrikesförvaltningen anses fri bostad med uppvärmning och belysning, bostadskostnadsersättning eller däremot svarande förmån, bidrag för resa till Sverige för semester, barntillägg, utbildningsbidrag, barnresebidrag, ersättning för hållande av bil och förflyttningsbidrag.

Såsom med utlandstillägg likställda förmåner anses för utom riket stationerad personal vid utrikesförvaltningen fri bostad med uppvärmning och belysning, bostadskostnadsersättning eller däremot svarande förmån, bidrag för resa till Sverige för semester, barntillägg, utbildningsbidrag, barnresebidrag, ersättning för hållande av bil och förflyttningsbidrag samt för personal, som av staten anställts för biståndsverksamhet, förmåner som motsvara de nu nämnda.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

till 38 §.

4. Från inkomst, som härflutit av fastighet i utlandet, får avdrag ske för vad som av inkomsten använts för fastigheten, såsom för ny- eller ombyggnad. Från inkomst, som härflutit av rörelse i utlandet, må likaledes avdrag göras för vad som av inkomsten använts för rörelsen, exempelvis för ny- eller ombyggnad av i rörelsen använda fastigheter och anläggningar. För att sådant avdrag må ske erfordras dock, att inkomsten under beskattningsåret på ovan angivna sätt disponerats. Reserveras inkomsten för att framdeles användas för det ena eller andra ändamålet, är den underkastad beskattning. Har underskott uppkommit å fastighet i utlandet eller å rörelse därstädes, må avdrag för sådant underskott göras endast från annan intäkt av fastighet eller rörelse i utlandet, men får däremot avdrag icke ske från annan intäkt av kapital och ej heller enligt 46 §.

Med rörelse — — — — — till 28 §).

till 53 §.

1. Såsom bosatt här i riket räknas den, som här har sitt egentliga bo och hemvist. Med sådan person likställes emellertid jämlikt 68 § den som, utan att vara i Sverige bosatt, härstädes stadigvarande vistas. Svensk medborgare, som uppehåller sig å resor i främmande land men har bo eller familj kvar i riket, anses vara bosatt härstädes, även om vistelsen utomlands är långvarig, och han beskattas följaktligen härstädes för all sin inkomst. På samma sätt behandlas i beskattningshänseende en utlänning, som stadigvarande bor härstädes eller som under längre tid, utan andra avbrott än rent tillfälliga, vistas härstädes. Däremot bör i allmänhet en i allmän tjänst anställd person eller en missionär, som för sin verksamhet

4. Intäkt av fastighet eller rörelse i utlandet beräknas med ledning i tillämpliga delar av vad som enligt 21, 24 och 28 §§ gäller för motsvarande slag av fastighet eller rörelse inom riket.

1. Såsom bosatt här i riket räknas den, som här har sitt egentliga bo och hemvist. Med i Sverige bosatt skattskyldig likställes enligt 68 § den som, utan att vara bosatt i Sverige, stadigvarande vistas här.

Svensk medborgare, som icke stadigvarande vistas i Sverige, skall likväl kunna anses bosatt här om han alltjämt har väsentlig anknytning till Sverige. Vid bedömande av frågan om han har väsentlig anknytning till Sverige skall beaktas sådana omständigheter som att han icke tagit varaktigt bo och hemvist på viss utländsk ort, att han vistas utomlands för studier eller hälsans vårdande, att han har bo eller familj i Sverige, att han driver rörelse eller innehar fastighet här i riket och därmed jämförliga för-

(Nuvarande lydelse)

uppehåller sig och har fast bostad å utrikes ort, icke anses som här i riket bosatt, även om han fortfarande är mantalsskriven härstädes. Han blir således icke skattskyldig i Sverige för exempelvis inkomst av kapital. Detsamma gäller rörelse- eller yrkesidkare, som för sin verksamhet på ett mera stadigvarande sätt slagit sig ned å utrikes ort, liksom ock arbetare, som för längre tid tagit anställning utomlands. Sjöman, som under utövning av sitt yrke uppehåller sig å främmande farvatten men är inskriven å sjömanshus här i riket eller har sin familj härstädes, anses fortfarande vara bosatt här i riket. Person, som uppehåller sig längre tid i Sverige under kringresande (t. ex. en utländsk handelsresande), anses icke på grund härav vistas stadigvarande i riket.

Huruvida en person skall här mantalsskrivas eller ej, är således utan betydelse för frågan om hans skattskyldighet för inkomst. Ej heller avgöres frågan om omfattningen av hans skattskyldighet uteslutande med hänsyn till förhållandena den 1 november näst före det år, som närmast föregått taxeringsåret, utan avseende fästes vid omständigheterna under hela det år, som närmast föregått taxeringsåret, och kan i anledning härav en person komma att beskattas såsom här bosatt för allenast en del av samma år.

2. Verksamhet på grund av anställning i svenskt företag anses utövad här i riket även om tjänsteinnehavaren i och för sin tjänst måste göra tillfälliga besök utomlands eller under längre tid uppehålla sig därstädes under kringresande (t. ex. handelsresande). Förmåner, som härröra av ett förutvarande tjänsteförhållande (pension, vissa undantagsförmåner o. s. v.) och åtnjutas av person, som icke är bosatt eller stadigvarande vistas

(Föreslagen lydelse)

hållanden. Intill dess tre år förflutit från avresan från Sverige skall han alltjämt anses bosatt här, om han icke visar att han under beskattningsåret icke haft väsentlig anknytning till Sverige. Efter nämnda tids utgång skall han däremot icke anses bosatt i Sverige, om det icke visas att sådana omständigheter förelegat under beskattningsåret att han alltjämt bör anses bosatt här. Hänsyn skall därvid icke tagas till kortvariga eller tillfälliga uppehåll i Sverige för affärer, semestrar eller dylikt.

Utlänning, som stadigvarande bor i Sverige eller under längre tid vistas här utan andra avbrott än rent tillfälliga, skall anses ha sitt egentliga bo och hemvist i Sverige.

2. Verksamhet på grund av anställning i svenskt företag anses utövad här i riket även om tjänsteinnehavaren i och för sin tjänst måste göra tillfälliga besök utomlands eller under längre tid uppehålla sig därstädes under kringresande (t. ex. handelsresande).

Person, som icke är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, beskattas här för pension, som utgår enligt lagen om allmän försäkring eller på grund av förutvarande an-

(Nuvarande lydelse)

här i riket, beskattas i Sverige, om den tidigare verksamheten huvudsakligen utövats härstädes. För sådan person föreligger däremot ej skattskyldighet för pension, livränta eller andra enligt 31 § med inkomst av tjänst likställda förmåner, som icke åtnjutas på grund av något tjänsteförhållande.

(Föreslagen lydelse)

ställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun. Annan pension eller förmån, som utgår härifrån till sådan person på grund av förutvarande tjänst, beskattas i Sverige, om den tidigare verksamheten huvudsakligen utövats här. För sådan person föreligger däremot ej skattskyldighet för annan pension än nu sagts eller för livränta eller andra enligt 31 § med inkomst av tjänst likställda förmåner, som icke åtnjutas på grund av något tjänsteförhållande.

Bestämmelsen i 53 § 1 mom. första stycket a) om skattskyldighet för den som ej varit bosatt här i riket för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån eller pension, som utgått på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, gäller beträffande den som anställts av svensk utlandsmyndighet eller utomlands för fältprojekt för bilateral biståndsverksamhet (lokanställd) blott om han icke är medborgare i anställningslandet. Kungl. Maj:t äger medgiva befrielse från skattskyldighet, som här nämnts, för sådan lokalanställd i utomeuropeiskt land som icke är svensk medborgare.

till 54 §.

3. Befrielse från skattskyldighet för inkomst av anställning enligt 54 § första stycket h) medges icke i fall som avses i punkt 2 första stycket av anvisningarna till 53 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967 men äger icke tillämpning vid 1967 års taxering eller vid eftertaxering för år 1967 eller tidigare år. Avdrag för avskrivningar på byggnader och inventarier får icke beviljas med stöd av 39 § 2 mom. i dess nya lydelse, i den mån avdrag för anskaffningskostnaden kan anses ha åtnjutits enligt samma lagrum i dess äldre lydelse.

Förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om
statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas, *dels* att 6 § 1 mom., 7 § och 20 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, *dels* att till nämnda förordning skola fogas fem nya paragrafer, betecknade 24, 25, 26, 27 och 28 §§, av följande lydelse, *dels* att före 24 § skall införas en ny rubrik av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — — — 21 §§ sägs:

a) fysisk person:
förtid, under vilken han varit här i riket bosatt:
för all inkomst, som av honom här i riket eller å utländsk ort förvärvats; samt
förtid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:
för inkomst av här belägen fastighet;
för inkomst av rörelse, som här bedrivits;
för härifrån uppbyren, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;
för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse;
för slutlig skatt, fastighetskatt eller tillkommande skatt, som restituerats, avkortats eller avskrivits, i den mån avdrag därför av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar; samt
för inkomst genom utdelning å andelar i svenska ekonomiska föreningar;

b) svenska aktiebolag — — — — — ekonomiska föreningar.

a) fysisk person:
för inkomst som avses i denna förordning enligt de grunder som angivnas i 53 § 1 mom. första stycket
a) kommunalskattelagen samt, såvitt avser tid under vilken han ej varit bosatt här i riket, för restituerad, avkortad eller avskriven allmän kommunalskatt i den mån denna påverkat storleken av avdrag enligt 4 § 1 mom., som åtnjutits vid tidigare års taxeringar, och för inkomst genom utdelning på andelar i svenska ekonomiska föreningar;

¹ Senaste lydelse av 6 § 1 mom. se 1953: 275, av 7 § se 1965: 123 samt av 20 § 2 mom. se 1953: 275.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

7 §.

Från skattskyldighet — — — — — av kapital:

b) *utlänning eller* i utlandet bosatt *svensk medborgare*, vilken givit eller medverkat vid offentlig föreställning, som avses i gällande förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter:

för inkomst av föreställning, för vilken dylik avgift utgjorts eller beträffande vilken befrielse från avgift jämlikt särskilt stadgande i samma förordning åtnjutits;

c) staten: — — — — — livförsäkring hänförlig verksamhet.

b) i utlandet bosatt *person*, vilken givit eller medverkat vid offentlig föreställning, som avses i gällande förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter:

för inkomst, som avses i 54 § första stycket c) kommunalskattelagen;

k) här i riket bosatt *fysisk person*, som under vistelse utomlands åtnjutit avlöning eller annan därmed jämförlig förmån på grund av anställning där annat än hos svenska staten, svensk kommun eller ombord på svenskt fartyg eller svenskt, danskt eller norskt luftfartyg:

för inkomst, som avses i 54 § första stycket h) kommunalskattelagen.

Riksskattenämnden må, — — — — — icke föras.

Aktiebolag och — — — — — bolagens verksamhet.

Om aktierna — — — — — lös egendom.

Riksskattenämnden må, — — — — — icke föras.

Att personer, — — — — — samma paragraf.

20 §.

2 m o m. Konungen äger, — — — — — i riket.

I fall, varom i detta mom. förmäles, må Konungen förklara, att statlig inkomstskatt skall av skattskyldig utgöras till högre belopp än gällande bestämmelser eljest skulle föranleda, dock att skatten ej må komma att uppgå till större andel, procentuellt beräknad, av den på grundval av överenskommelsen eller förordnandet fastställda beskattningsbara inkomsten än skatten skulle utgjort av den beskattningsbara inkomst, som skulle hava fastställts, om *hänsyn ej tagits till överenskommelsen eller förordnandet*. Vad i 10 § 3 mom. och 11 § 1 mom. stadgas om beräk-

I fall, varom i detta mom. förmäles, må Konungen förklara, att statlig inkomstskatt skall av skattskyldig utgöras till högre belopp än gällande bestämmelser eljest skulle föranleda, dock att skatten ej må komma att uppgå till större andel, procentuellt beräknad, av den på grundval av överenskommelsen eller förordnandet fastställda beskattningsbara inkomsten än skatten skulle utgjort av den beskattningsbara inkomst, som skulle hava fastställts, om *inkomsten beskattats endast i Sverige*. Vad i 10 § 3 mom. och 11 § 1 mom. stadgas om beräkning av statlig in-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ning av statlig inkomstskatt i helt antal kronor skall äga motsvarande tillämpning vid beräkning av skatt, som i detta mom. avses.

komstskatt i helt antal kronor skall äga motsvarande tillämpning vid beräkning av skatt, som i detta mom. avses.

Överenskommelse med — — — — — månader tilländalupit.

Om avräkning av utländsk skatt

24 §.

Fysisk person som under tid då han varit bosatt här i riket haft inkomst, som beskattats i utländsk stat på grund av att den förvärvskälla till vilken inkomsten är hänförlig anses lokaliserad där, och inländsk juridisk person som haft sådan inkomst äga erhålla nedsättning av sin inkomstskatt för inkomsten genom avräkning av den utländska skatten enligt 25—27 §§.

Avräkning får ej äga rum, om dubbelbeskattning av inkomsten kan undanröjas eller lindras på grund av överenskommelse enligt 20 §.

Med utländsk skatt avses allmän slutlig skatt som utgått på inkomst och erlagts till utländsk stat eller delstat samt, i fråga om skattskyldig som bedrivit sjöfart eller luftfart i internationell trafik, även annan skatt som erlagts i utländsk stat, i den mån skatten beräknats på grundval av fraktintäkter eller biljettintäkter, som uppburits i nämnda stat, eller efter därmed jämförlig grund.

25 §.

Avräkning får ske med så stort belopp av den utländska skatten som belöper på inkomsten i fråga. Avräkning får dock ske högst med belopp motsvarande den statliga inkomstskatt här i riket som hänförs sig till inkomsten. Sistnämnda skatt skall därvid anses utgöra så stor del av den skattskyldiges statliga inkomstskatt som den utländska nettoinkomsten utgör av den skattskyld-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

diges sammanlagda inkomst av olika förvärvskällor.

Om den skattskyldige erhållit avdrag såsom omkostnad för den utländska skatt, för vilken avräkning skall ske, eller för däremot svarande preliminär skatt, skall beräkningen enligt första stycket utföras som om sådant avdrag ej åtnjuts. Belopp, varmed avräkning högst kan erhållas enligt första stycket, skall därvid minskas med ett belopp motsvarande den statliga och kommunala inkomstskatt som den skattskyldige undgått genom avdraget.

Härrör inkomsten från sjöfart eller luftfart i internationell trafik skall på begäran av den skattskyldige den utländska nettoinkomsten beräknas till så stor del av den samlade nettoinkomsten i rederirörelsen eller luftfartsrörelsen, med tillägg för erhållna avdrag för utländska skatter, som de i den utländska staten uppburna fraktintäkterna och biljettintäkterna utgöra av den skattskyldiges samtliga intäkter av sådant slag.

26 §.

Det åligger den skattskyldige att förebringa den utredning som behöves för prövning av fråga om avräkning av utländsk skatt.

Har den skattskyldige visat att förutsättningar för avräkning äro för handen men förmår han icke lämna samtliga de uppgifter som erfordras för tillämpning av bestämmelserna i 25 §, må avräkning medgivas med skäligt belopp.

27 §.

Om avräkning av utländsk skatt beslutar den prövningsnämnd, som har att upptaga besvär rörande den skattskyldiges taxering till statlig inkomstskatt.

Ansökan om avräkning skall vara

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

inkommen till prövningsnämndens kansli inom ett år efter det taxeringen till statlig inkomstskatt vunnit laga kraft eller, om den utländska skatten slutligen påförts efter nämnda tidpunkt, inom ett år från det den utländska skatten sålunda påförts.

Över ansökningen skall taxeringsintendent avgiva yttrande.

Beträffande underrättelse om prövningsnämndens beslut samt rätt att föra talan mot beslutet äga bestämmelserna om besvär över taxering motsvarande tillämpning.

Har avräkning av utländsk skatt skett enligt 24 § men ändras taxeringen genom beslut av prövningsnämnd eller utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t eller genom eftertaxering, skall prövningsnämnden vidtaga därav betingad ändring i avräkningen.

28 §.

Medgives avräkning av utländsk skatt, skall länsstyrelsen förordna om avkortning eller, när restitution skall ske, tillstålla den skattskyldige honom tillkommande belopp.

På restituerat belopp utgår icke ränta.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967 men äger icke tillämpning vid 1967 års taxering eller vid eftertaxering för år 1967 eller tidigare år. Bestämmelserna i 24—28 §§ om avräkning av utländsk skatt gälla icke utländsk skatt som erlagts eller skolat erläggas före den 1 januari 1967.

Förslag
till
Förordning
om ändring i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående
bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter

Härigenom förordnas, *dels* att 4 § 11 mom. och 14 mom. förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter skola upphöra att gälla, *dels* att 4 § 1 mom., 2 mom., 4 mom., 5 mom. och 10 mom. samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

1 m o m. *Utlänning, som utan att hava förvärvat den i mom. 14 här nedan omförmälda rätt* här i riket giver offentlig föreställning eller tillställning av vad slag det vara må, vare sig mot inträdesavgift eller mot avgift, som eljest på ett eller annat sätt fordras, uppbäres eller mottages, skall härför utgöra särskild bevillningsavgift med tio procent av bruttoinkomsten.

1 m o m. *I utlandet bosatt person, som här i riket giver offentlig föreställning eller tillställning av vad slag det vara må, vare sig mot inträdesavgift eller mot avgift, som eljest på ett eller annat sätt fordras, uppbäres eller mottages, skall härför utgöra särskild bevillningsavgift med tio procent av bruttoinkomsten.*

Denna bevillningsavgift — — — — — äger rum.

2 m o m. *Utlänning, som utan att hava förvärvat den i mom. 14 omförmälda rätt* medverkar vid *av svensk eller utlänning given* offentlig föreställning, offentligt utförande av musik, såsom kafékoncert och dylikt, eller vid annan offentlig tillställning skall, oavsett huruvida inträdes- eller annan avgift därvid uppbäres eller tillställningen är avgiftsfri, erlägga särskild bevillningsavgift med tjugoprocent av den inkomst, som på grund av hans medverkan tillflyter honom, vare sig denna inkomst utgöres av i penningar bestämd ersättning, naturaförmåner eller andel

2 m o m. *I utlandet bosatt person, som här i riket* medverkar vid offentlig föreställning, offentligt utförande av musik, såsom kafékoncert och dylikt, eller vid annan offentlig tillställning skall, oavsett huruvida inträdes- eller annan avgift därvid uppbäres eller tillställningen är avgiftsfri, erlägga särskild bevillningsavgift med tjugoprocent av den inkomst, som på grund av hans medverkan tillflyter honom, vare sig denna inkomst utgöres av i penningar bestämd ersättning, naturaförmåner eller andel av inkomsten å tillställning. Avgiften skall i varje fall

¹ Senaste lydelse av 4 § 1 mom., 2 mom., 4 mom. och 5 mom. se 1952:360, av 4 § 10 mom. se 1955:163 samt av 4 § 14 mom. se 1913:212.

(Nuvarande lydelse)

av inkomsten å tillställning. Avgiften skall i varje fall utgå med minst femtio öre för varje dag, medverkan lämnas av *utlänning* eller ersättning till honom beräknas. För avgiftens erläggande svarar tillställningens anordnare.

4 m o m. Ansökning om — — — — — ansökning innehålla:

i fall, som avses i 1 m o m.: — — — — eller åskådarplatser;

i fall, som avses i 2 m o m.: fullständiga uppgifter angående föreställnings beskaffenhet, *medverkande utlänning*s nationalitet, namn och bostad, den eller de orter samt den lokal, där föreställning är avsedd att givas; skolande ansökningen vara åtföljd av en av den, åt vilken *utlänning* lämnar biträde eller som eljest är att anse såsom uppdragsgivare, på heder och samvete avgiven uppgift angående beskaffenheten av den ersättning, som varje *utlänning* äger erhålla, samt beloppet av dylik ersättning eller, där ersättningen skall utgå med viss andel av inkomsten av föreställning, andelens storlek och sättet för inkomstens beräkande.

Sökande är — — — — — myndigheten begäras.

5 m o m. Med ledning — — — — — bevillningsavgiftens belopp.

I andra — — — — — uppbära densamma.

Därest i ersättning åt *utlänning*, som avses i 2 mom., ingå naturaförmåner, skola dessa vid bevillningsavgiftens bestämmande uppskattas till skäligt belopp i penningar. Om högre värde ej är angivet, skall kost och bostad därvid upptagas till vardera fem kronor för dag.

10 m o m. Frihet från — — — — — paragraf åtnjutes:

a) för *utlänningar*, vilka driva sitt näringsfång under bar himmel och uppbära allenast frivillig avgift såsom musikanter och dylika;

b) för deltagare — — — — — hänseende; samt

c) då Kungl. Maj:t, — — — — — från bevillningsavgift.

11 m o m. Vad i denna paragraf stadgas om *utlänning* äge ock till-

(Föreslagen lydelse)

utgå med minst femtio öre för varje dag, medverkan lämnas av *i utlandet bosatt person* eller ersättning till honom beräknas. För avgiftens erläggande svarar tillställningens anordnare.

i fall, som avses i 2 m o m.:

fullständiga uppgifter angående föreställnings beskaffenhet, *i utlandet bosatt medverkandes* nationalitet, namn och bostad, den eller de orter samt den lokal, där föreställning är avsedd att givas; skolande ansökningen vara åtföljd av en av den, åt vilken *den medverkande* lämnar biträde eller som eljest är att anse såsom uppdragsgivare, på heder och samvete avgiven uppgift angående beskaffenheten av den ersättning, som varje *i utlandet bosatt person* äger erhålla, samt beloppet av dylik ersättning eller, där ersättningen skall utgå med viss andel av inkomsten av föreställning, andelens storlek och sättet för inkomstens beräkande.

Därest i ersättning åt *medverkande*, som avses i 2 mom., ingå naturaförmåner, skola dessa vid bevillningsavgiftens bestämmande uppskattas till skäligt belopp i penningar. Om högre värde ej är angivet, skall kost och bostad därvid upptagas till vardera fem kronor för dag.

— — — — — paragraf åtnjutes:

a) för *i utlandet bosatta personer*, vilka driva sitt näringsfång under bar himmel och uppbära allenast frivillig avgift såsom musikanter och dylika;

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

lämpning å i utlandet bosatt svensk undersåte.

14 m o m. Vad i denna paragraf är stadgat gäller icke för här i riket bosatt utlänning, som i vederbörlig ordning förvärvat lika rätt med härstädes bosatt svensk undersåte till offentligt uppträdande, varom i denna paragraf förmäles.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Äldre bestämmelser gälla dock fortfarande i fråga om bevillningsavgift, som belöper på tiden dessförinnan.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 761 av herrar *Sundin* och *Ernulf* samt II: 932 av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 127 hemställa om utredning och förslag till åtgärder i syfte att genom undanröjande av brister i skattelagstiftningen stimulera svenska investeringar i u-länderna, varvid bl. a. de i motionerna påtalade förhållandena bör beaktas; ävensom

2) de likalydande motionerna I: 762 av herrar *Akerlund* och *Lundberg* samt II: 933 av herrar *Nordgren* och *Regnéll*, vari hemställts, att riksdagen måtte

A) antaga det i proposition nr 127 framlagda förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med de ändringar av 54 § samt punkt 1 av anvisningarna till 53 § som framgår av följande lydelse.

54 §.

Från skattskyldighet — — — till livförsäkring;

h) här i riket bosatt fysisk person, som under vistelse utomlands åtnjtit avlöning eller annan därmed jämförlig förmån på grund av anställning där annat än hos svenska staten, svensk kommun eller ombord på svenskt fartyg eller svenskt, danskt eller norskt luftfartyg:

för inkomst av anställningen under förutsättning att anställningen och vistelsen i utlandet varat minst ett år eller enligt anställningsavtal eller på annan grund kan antagas komma att vara minst ett år.

Aktiebolag och — — — bolagens verksamhet.

Om aktierna — — — lös egendom.

Riksskattenämnden må, — — — icke föras.

Att personer, — — — samma paragraf.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 53 §.

1. Såsom bosatt här i riket räknas den, som här har sitt egentliga bo och hemvist. Med sådan person likställes emellertid jämlikt 68 § den som, utan att vara i Sverige bosatt, härstädes stadigvarande vistas. Svensk medborgare, som uppehåller sig å resor i främmande land men har bo eller familj kvar i riket, anses vara bosatt härstädes, även om vistelsen utomlands är långvarig. På samma sätt behandlas i beskattningshänseende en utlänning, som stadigvarande bor härstädes eller som under längre tid, utan andra avbrott än rent tillfälliga vistas härstädes. Däremot bör i allmänhet en i allmän tjänst anställd person eller en missionär, som för sin verksamhet uppehåller sig och har fast bostad å utrikes ort, icke anses som här i riket bosatt, även om han fortfarande är mantalsskriven härstädes. Han blir således icke skattskyldig i Sverige för exempelvis inkomst av kapital. Detsamma gäller rörelse- eller yrkesidkare, som för sin verksamhet på ett mera stadigvarande sätt slagit sig ned å utrikes ort, liksom ock arbetare, som för längre tid tagit anställning utomlands. Sjöman, som under utövning av sitt yrke uppehåller sig å främmande farvatten men är inskriven å sjömanshus här i riket eller har sin familj härstädes, anses fortfarande vara bosatt här i riket. Person, som uppehåller sig längre tid i Sverige under kringresande (t. ex. en utländsk handelsresande), anses icke på grund härav vistas stadigvarande i riket.

Huruvida en person skall här mantalsskrivas eller ej, är således utan betydelse för frågan om hans skattskyldighet för inkomst. Ej heller avgöres frågan om omfattningen av hans skattskyldighet uteslutande med hänsyn till förhållandena den 1 november näst före det år, som närmast föregått taxeringsåret, utan avseende fästes vid omständigheterna under hela det år, som närmast föregått taxeringsåret, och kan i anledning härav en person komma att beskattas såsom här bosatt för allenast en del av samma år.

B) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till 1967 års riksdag i syfte att genom undanröjande av brister i vår skattelagstiftning stimulera investeringar i utvecklingsländerna.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II: 932 och II: 933.

I anledning av propositionen har till utskottet ingivits skrivelser från Sveriges allmänna exportförening och Sveriges industriförbund samt statens järnvägar.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan

återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

I. Inledning, s. 18—22.

II. Beskattning vid vistelse eller bosättning utomlands, m. m., s. 22—54.

III. Avräkning av utländsk skatt och därmed sammanhängande frågor, s. 54—89.

IV. Hemställan, s. 89.

Av innehållet i de förevarande motionerna må här åberopas följande.

I de likalydande *motionerna I: 761* och *II: 932* framhålles att vissa u-länder erbjuder utländska investerare en tidsbegränsad skatteeftergift i samband med investering i dessa länder. Detta sker i syfte att främja den ekonomiska utvecklingen i landet. Den i propositionen föreslagna utformningen av avräkning för utländsk skatt kan tänkas motverka dessa ansträngningar från u-ländernas sida. Situationen är den, att om u-landet inte medger någon skattelättnad sjunker den svenska skatten genom avräkningen. Om skattelättnad medges där, blir den svenska skatten i stället så mycket högre. Denna omständighet har påtalats i remissyttranden från bl. a. Näringslivets skattedelegation och Kooperativa förbundet. Näringslivets skattedelegation förordar en lösning som innebär generell rätt till avräkning av utländsk skatt även i de fall då skatt inte erlagts, medan Kooperativa förbundet föreslår en bestämmelse av innebörd att Kungl. Maj:t eller annat lämpligt organ skall äga rätt att i speciella fall ge erforderliga lättnader i skatteavseende. En sådan ordning har sin motsvarighet i Västtyskland.

Det torde dock stå klart, att Sverige inte under den närmaste tiden kan räkna med att sluta avtal med alla berörda u-länder. Ett särskilt avräkningsförfarande kan därför behöva införas för att motverka de påtalade ogynnsamma effekterna.

Denna och andra hithörande frågor bör uppmärksammas i en utredning angående åtgärder i syfte att genom undanröjande av brister i skattelagstiftningen stimulera svenska investeringar i u-länderna.

Motionärerna i de likalydande *motionerna I: 762* och *II: 933* framhåller i fråga om *treårsregeln* att syftet med den föreslagna utvidgningen av bosättningsbegreppet enligt vad som framgår av departementschefens uttalande i första hand är att bestämmelserna skall bli mer klagörande, framför allt för den som står i begrepp att ta anställning utomlands men också för den som ämnar varaktigt utflytta från Sverige. Beträffande förstnämnda grupp skattskyldiga löses de huvudsakliga problemen genom den i propositionen föreslagna s. k. ettårsregeln. Den andra gruppen däremot har tidigare inte vållat några problem, då skattskyldigheten i Sverige har ansetts upphöra i och med att den skattskyldige flyttat ut ur riket. Någon förändring av de

tidigare gällande bestämmelserna kan knappast anses påkallad vad avser dessa grupper. För den som definitivt utflyttat skapas snarast problem och osäkerhet genom de nya bestämmelserna.

För det begränsade antalet av övriga skattskyldiga vilka påverkas av bosättningsbegreppet torde, såsom framhålles i remissyttrande av riksskatte-nämnden, de föreslagna bestämmelserna vara behäftade med samma brister som de nuvarande. Möjligheterna att med ledning av de föreslagna bestämmelserna få en klarare uppfattning om innebörden i bosättningsbegreppet torde i vart fall inte ha blivit större än tidigare. Visserligen säger departementschefen, att det i princip inte är fråga om någon egentlig förskjutning av gällande bosättningsbegrepp utan snarare om en processuell reglering av bevisbördan. Emellertid skall enligt Kungl. Maj:ts förslag särskild hänsyn tas till den anknytning som den utflyttade har med sitt nya hemland. Den föreslagna lagtexten innehåller också nya värderingsbegrepp såsom »väsentlig anknytning», vilka endast kan preciseras genom nya avgöranden i regeringsrätten. Därför torde de föreslagna bestämmelserna komma att skapa ytterligare osäkerhet på ifrågavarande område.

Den andra anledningen till en utvidgning av bosättningsbegreppet uppger departementschefen vara att göra det möjligt för det allmänna att under en längre tid bibehålla den oinskränkta skattskyldigheten för sådana personer som uppehåller sig utomlands mer eller mindre tillfälligt utan att samtidigt ta definitiv hemvist där och under denna tid alltså bibehåller stark anknytning till Sverige.

En önskan att binda svenska medborgare hårdare till Sverige i beskattningshänseende kan dock inte gärna anses vara tillräckligt skäl för att inkräkta på det enskilda näringslivets internationella engagemang och framför allt motarbeta en ökad rörlighet på den internationella arbetsmarknaden.

Härtill kommer att bevisbörderegeln kräver ökade insikter på skatterättsens område av de skattskyldiga, vilket i sin tur medför att möjligheterna till en likformig behandling av denna typ av mål kommer att bli beroende på de skattskyldigas förmåga att klarlägga omständigheterna i målet. En bevisbörderegeln sådan som den förordade skulle dessutom i praktiken knappast komma att fungera på ett tillfredsställande sätt. Visserligen föreslår de sakkunniga införande av ett avräkningsförfarande för utländsk skatt, men detta innebär inte ett reellt undanröjande av dubbelbeskattning. I många länder har skattesystemet en helt annan struktur än här. Det kan t. ex. till övervägande delen vara inriktat på indirekt beskattning och i så fall kommer beskattning att drabba varje person som vistas där, oavsett om han anses bosatt där eller ej.

Motionärerna ifrågasätter också om det är en lämplig politik — särskilt i en tid då u-landsfrågan är brännande aktuell — att vidtaga ensidiga åtgärder för att få så stor del av beskattningen som möjligt förlagd till Sverige. Sverige har hittills visat stor aktivitet då det gäller att ingå traktater för

undvikande av dubbelbeskattning. En skärpning av de interna reglerna till att i ökad omfattning träffa utomlands bosatta personer skulle med säkerhet i utlandet uppfattas såsom oförenlig med Sveriges tidigare strävanden. Från u-landshåll måste åtgärden komma att betraktas som ett försök från svensk sida att ge vårt land ett bättre utgångsläge vid förhandlingar. På sikt torde vårt land ha intresse av att på detta område verka för liberala interna regler och av att få till stånd sådana överenskommelser att dubbelbeskattningsfallens antal trots ökat utbyte av arbetskraft kan hållas på en rimlig nivå.

Redan nu torde bosättningsbegreppet ha sådan innebörd att man kan komma till rätta med verkliga missbruk. I vart fall synes det knappast troligt att den i propositionen föreslagna regeln i praktiken skulle kunna förhindra att definitiv utflyttning anses föreligga för de svenska medborgare, som eftersträvar att icke längre bli beskattade i Sverige. I fråga om ettårsregeln synes enligt motionärernas mening departementschefen ha åsyftat att vistelsen utomlands skall ha varat *minst* ett år och inte *mer* än ett år för att skattskyldigheten i Sverige skall bortfalla. Motionärerna yrkar därav föranledd ändring av 54 § kommunalskattelagen.

Ansträngningarna att undanröja så mycket som möjligt av återstående dubbelbeskattning bör enligt motionärernas mening också ske genom införande av rationella regler för *avräkning av utländska skatter*. Tillfredsställande regler om sådan avräkning är så mycket mer påkallade som det knappast är sannolikt att Sverige har möjlighet att inom överskådlig tid träffa dubbelbeskattningsavtal i en sådan omfattning att dubbelbeskattning kan effektivt undanröjas.

Det avräkningsförfarande som föreslås i propositionen får praktisk betydelse framför allt för skattskyldiga, som är verksamma i länder, med vilka Sverige inte ingått dubbelbeskattningsavtal, d. v. s. utvecklingsländerna.

Enligt motionärernas mening är de föreslagna reglerna alltför restriktiva för att tillgodose de krav som man från olika utgångspunkter har rätt att ställa. Någon möjlighet att avräkna utländsk kommunal skatt eller utländsk förmögenhetsskatt har inte införts utan avräkningsförfarandet har begränsats till utländska inkomstskatter av statlig eller delstatlig karaktär. Vidare får avräkning endast ske mot den statliga svenska inkomstskatten. Någon möjlighet har inte heller införts att göra avräkning hos det svenska moderbolaget för den utländska skatt som dess utländska dotterbolag erlagt — detta trots att helägda koncerner eljest i skattesammanhang brukar behandlas som en enhet.

Under remissbehandlingen av dubbelbeskattningssakkunnigas betänkande framkom från näringslivets sida åtskilliga önskemål vilka i Kungl. Maj:ts proposition behandlats ytterst summariskt.

Ett effektivt undanröjande av förekommande internationell dubbelbe-

skattning kan förväntas eliminera ett av hindren för svenska investeringar i utvecklingsländerna. För att ytterligare stimulera till investeringar i dessa länder, bör man emellertid enligt motionärernas mening gå längre. Åtskilliga utvecklingsländer brukar själva medge skattelättnader i syfte att dra till sig utländska investeringar. Såsom förslaget utformats kan emellertid i många fall sådana lättnader helt omintetgöras genom att i stället beskattning inträder i Sverige. Normalt kommer således den lättnad som investeringslandet velat bereda det investerande företaget att tas om hand av svenska staten i form av en höjd svensk skatt. Därigenom betas u-landet sina möjligheter att skattevägen stimulera till svenska investeringar.

På många håll i utlandet tillämpas ett betydligt generösare avräkningsförfarande än som skulle följa enligt Kungl. Maj:ts förslag. Flera industriländer har också genom skatteförmåner velat ta särskild hänsyn till investeringar i u-länderna.

Även för vårt lands vidkommande borde det vara möjligt att genom interna åtgärder på skatteområdet främja investeringar i u-länderna. Man bör därvid inte begränsa sig endast till åtgärder för att undvika en total beskattning som är högre än vår utan sikta till regler som kan medgiva beskattning på en lägre nivå än vår.

Som exempel på åtgärder som vidtagits i utlandet kan nämnas att i Frankrike och Nederländerna inhemska bolag i praktiken är helt befriade från skatt på vinster från utländska filialer och dotterföretag. Enligt lagstiftningen i Belgien beskattas sådana vinster efter en väsentligt lägre skattesats än andra. Även i Canada och Förenta staterna finns liknande regler i fråga om utdelningar från utländska dotterbolag. Det må vidare nämnas att flera länder, däribland Västtyskland, infört särskilda skatteförmåner för sådana investeringar i u-länderna som ansetts kunna bidra till dessas ekonomiska utveckling.

Motionärerna yrkar att en särskild utredning tillsätts med syfte att föreslå den utvidgning av avräkningsförfarandet som bör ske för att undvika de negativa effekter varom ovan talats. Åt denna utredning bör också anförtros uppdraget att undersöka i vad mån man genom åtgärder på skatteområdet kan stimulera de svenska företagen till en ökad investeringsverksamhet i u-länderna i syfte att främja dessas ekonomiska utveckling. En sådan utredning, bör innehålla expertis från näringslivet.

Utskottets yttrande

Bosättningsbegreppet

Frågan om en fysisk person är bosatt i Sverige eller ej är enligt den nu gällande svenska skattelagstiftningen av grundläggande betydelse för hans skattskyldighet här i riket. Den som anses bosatt i Sverige skall i princip

skatta för all inkomst, oavsett var den förvärvats, och för all den förmögenhet han vid beskattningsårets utgång ägt här i riket eller å utländsk ort. Den som inte anses bosatt i Sverige är däremot skyldig erlægga skatt endast för vissa slag av inkomst. Skattskyldigheten omfattar i detta fall bl. a. inkomst av här belägen fastighet och av här bedriven rörelse, vinst vid försäljning av dylik fastighet eller rörelse samt inkomst av tjänst, som uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket. Person som är bosatt utom riket är vidare skattskyldig i Sverige till statlig inkomstskatt för utdelning på andelar i svenska ekonomiska föreningar och till kupongskatt för utdelning på aktier i svenska aktiebolag. Han är vidare skyldig erlægga sjömansskatt vid tjänstgöring ombord på svenskt handelsfartyg. I fråga om förmögenhetsskatten gäller att person bosatt utom riket skall beskattas i Sverige endast för den förmögenhet som vid beskattningsårets utgång varit här i riket nedlagd.

Enligt punkt 1 av anvisningarna till 53 § kommunalskattelagen skall fysisk person anses bosatt i Sverige, när han här har sitt egentliga bo och hemvist. Med sådan person skall enligt 68 § kommunalskattelagen likställas den som, utan att vara här i riket bosatt, stadigvarande vistas i Sverige.

Vid sidan av denna huvudregel finns i berörda anvisningspunkt bestämmelser, som tar sikte på mera speciella fall. Sålunda skall svensk medborgare, som uppehåller sig på resor i främmande land men har bo och familj kvar i riket, anses bosatt i Sverige även om vistelsen utomlands är långvarig. Sjöman inskriven på sjömanshus här i riket och med familjen i Sverige skall vid tjänstgöring ombord på fartyg i utrikes fart alltjämt anses bosatt här. I allmän tjänst anställd person eller missionär, som för sin verksamhet uppehåller sig och har fast bostad på utrikes ort, skall i allmänhet inte anses bosatt i Sverige, även om han är mantalsskriven här. En liknande bestämmelse finns i fråga om rörelse- och yrkesidkare, som för sin verksamhet på ett mera stadigvarande sätt slagit sig ned på utrikes ort.

En persons mantalsskrivning är således helt utan betydelse för frågan om hans skattskyldighet för inkomst. Skattskyldigheten är nämligen beroende av förhållandena under hela beskattningsåret, medan bosättning i mantalsskrivningshänseende uteslutande avgörs med hänsyn till förhållandena den 1 november året före beskattningsåret.

Som den föregående redogörelsen torde utvisa ger reglerna om skatterättsligt hemvist i deras nuvarande utformning inte några säkra hållpunkter för bedömning av frågan var en person skall anses bosatt. Rättspraxis, sådan den framträder i talrika avgöranden i högsta instans, är också ett bevis på de svårigheter som föreligger att med tillämpning av nu gällande regler nå fram till enhetliga och fasta principer. Från rättssäkerhetssynpunkt måste detta bedömas som mycket otillfredsställande. De svenska reglerna för beskattning av personer som rest utomlands är dess-

utom otidsenliga. De överensstämmer på viktiga punkter inte med den internationella skatterätten. För Sverige, som på senare år ingått dubbelbeskattningsavtal med ett mycket stort antal länder, har detta betytt att man ofta inte kunnat utnyttja en beskattningsrätt som enligt avtal förbehållits vårt land. Man kan nämligen genom ett dubbelbeskattningsavtal aldrig utvidga skattskyldigheten utöver de gränser som anges i interna svenska skatteförfattningar.

I propositionen föreslås en komplettering av bestämmelserna rörande det skatterättsliga bosättningsbegreppet. Förslaget innebär att en person under en tid av tre år efter utflyttningen från Sverige är skyldig visa att han verkligen bosatt sig i utlandet (»treårsregeln»). I anslutning till denna bevisbörderegeln föreslås skattebefrielse i Sverige för löneinkomster, som i enskild tjänst förvärvas utomlands, under förutsättning att anställningen och vistelsen i utlandet varat eller kan antagas komma att vara mer än ett år (»ettårsregeln»). De föreslagna reglerna innebär, såvitt bevillningsutskottet kunnat finna, i huvudsak en kodifiering av gällande rättspraxis.

I motionerna I: 762 och II: 933 yrkas bibehållande av nu gällande bosättningsbegrepp och sådan ändring av ettårsregeln att skattefrihet vid anställning i enskild tjänst utomlands skall inträda så snart utlandsvistelsen varat eller kan antas komma att vara minst ett år. Motionärerna framhåller bl. a. att treårsregeln är behäftad med samma brister som de nuvarande bosättningsreglerna. Möjligheterna att med ledning av den få en klarare uppfattning om innebörden i bosättningsbegreppet torde vara begränsade. En önskan att binda svenska medborgare hårdare till Sverige i beskattningshänseende är enligt motionärernas mening inte tillräckligt för att inkräkta på det enskilda näringslivets internationella engagemang och motarbeta en ökad rörlighet på den internationella arbetsmarknaden.

Enligt utskottets mening är det inte osannolikt att den föreslagna treårsregeln kommer att medföra vissa tillämpningssvårigheter. Allmän enighet torde emellertid råda om nödvändigheten av lagregler, som ger Sverige möjlighet att under vissa betingelser temporärt hindra internationell skatteflykt, och sådana regler måste med nödvändighet vara så utformade att de möjliggör taxeringsmässiga avgöranden på bedömanden in casu. Enligt utskottets mening innebär den föreslagna treårsregeln otvivelaktigt en förbättring i jämförelse med nu gällande ordning, inte minst därigenom att de svårtolkade specialbestämmelserna i fråga om olika yrkeskategorier utgår ur författningstexten och ersätts med en för alla utflyttningsfall gemensam regel, som gör bosättningen och därmed skattskyldigheten beroende av det förhållandet att vederbörande har »väsentlig anknytning» till Sverige. I lagtexten anges exempel på omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömande av frågan om sådan »väsentlig anknytning» föreligger under beskattningsåret. Enligt utskottets mening bör de skattskyldiga med ledning av dem i flertalet fall kunna avgöra vilka skattekonsekvenser

en utflyttning kommer att medföra. Den för såväl skattemyndigheterna som de enskilda väsentligaste fördelen med de nya reglerna torde emellertid vara att dessa lämnar klart besked om hur löner och jämförliga avlöningsförmåner skall beskattas. Därmed tillgodoser de nya bestämmelserna ett viktigt rättssäkerhetsintresse.

Motionärerna tycks vara av den uppfattningen att treårsregeln innebär en skärpning av nu gällande bosättningsbegrepp. Så är emellertid inte fallet. Som utskottet tidigare nämnt kan de nya bestämmelserna sägas vara en kodifiering av gällande rättspraxis. Då såsom huvudkrav för bosättning i Sverige uppställts det villkoret, att vederbörande skall ha sitt egentliga bo och hemvist här, lär därmed kunna förstås att — då tvekan råder rörande frågan om hans bosättning i Sverige eller i annat land — hans anknytning till Sverige måste framstå som det väsentliga. Är anknytningen till utlandet starkare, kan han inte längre anses bosatt här. Utskottet vill särskilt understryka vad departementschefen i propositionen anfört om syftet med de nya reglerna. Detta bör vara — framhåller han — att underlätta framför allt för anställda i exportnäringarnas tjänst att tillträda befattningar utom riket, samtidigt som man gör det möjligt att åtminstone under någon tid bibehålla den oinskränkta skattskyldigheten i Sverige för sådana, som uppehåller sig utomlands mer eller mindre tillfälligt utan att ta definitivt hemvist där. Avsikten med treårsregeln är således uteslutande att motverka skenbosättning i utlandet. Departementschefen framhåller också att den i lagtexten gjorda uppräknningen av omständigheter som skall anses tyda på »väsentlig anknytning» till Sverige inte bör förstås så, att bosättning här skall anses föreligga så snart något av de särskilt angivna förhållandena är för handen. »Fråga är i stället om faktorer som måste vägas in i helhetsbilden» av den skattskyldiges förhållanden. Vid bedömningen bör — i motsats till vad tidigare i allmänhet gällt — särskild hänsyn tas till den anknytning som den utflyttade har till sitt nya hemland. Det anförda innebär enligt utskottets mening att begreppet »väsentlig anknytning» inte får tolkas extensivt. Tvärtom torde det i en situation, där man strävar efter ett ökat utbyte av arbetskraft länderna emellan och en ökad möjlighet för svenska exportföretag att organisera sin u-landsverksamhet så rationellt som möjligt, vara angeläget att inte onödigtvis försvåra internationell rörlighet på arbetsmarknaden.

Med det anförda anser utskottet sig böra tillstyrka propositionens förslag till bosättningsbegrepp. Utskottet avstyrker således motionärernas yrkande om bibehållande av bosättningsreglerna i deras nuvarande utformning.

I motionerna I: 762 och II: 933 yrkas också en ändring av förslaget till ettårsregel. Ändringen går ut på att skattefrihet för anställningsinkomst i enskild tjänst skall anses föreligga så snart anställningen utomlands varat »minst ett år» i stället för som enligt förslaget »mer än ett år». Enligt ut-

skottets mening talar vissa skäl för ett godtagande av förslaget i propositionen. Detta innebär nämligen att Sverige skulle kunna behålla beskattningsrätten i de fall då utlandsanställningen är avsedd att vara ett år men inte mer. Å andra sidan kan man inte bortse från att en regel sådan som den föreslagna kommer att gynna dem, som har möjlighet att med den utländske arbetsgivaren teckna kontrakt på ett år och någon dag därutöver. Med hänsyn härtill anser utskottet sig böra biträda lagstiftningsyrkandet i motionerna I: 762 och II: 933 i nu förevarande del.

Bevillningsutskottet har i betänkande nr 55 till årets riksdag uttalat sig för viss ändring av 7 § förordningen om statlig inkomstskatt. Denna ändring bör enligt utskottets mening lämpligen vidtas i nu förevarande sammanhang, vilket föranleder en omredigering av propositionens förslag till ändrad lydelse av samma paragraf. Vidare bör den ändring av 54 § kommunalskattelagen som bevillningsutskottet tillstyrkt i nämnda betänkande iakttas.

Allmänna löner och pensioner m. m.

Förslaget i propositionen innebär i denna del att av stat och kommun utbetalade löner och arvoden i regel skall beskattas i Sverige även om de går till utomlands bosatta personer. För beskattningen gäller — liksom då motsvarande förmåner utgår till i Sverige bosatta som arbetar utom riket — inte någon tidsgräns. Även pensioner som utbetalas från Sverige av stat och kommun skall — utan tidsbegränsning — vara underkastade beskattning här, oberoende av om den tidigare verksamheten utövats i Sverige eller ej.

Genom de föreslagna bestämmelserna har de interna svenska skatte-reglerna i huvudsak anpassats till vad som gäller enligt flertalet av Sverige ingångna dubbelbeskattningsavtal. Utskottet kan därför biträda förslagen i propositionen.

Utskottet behandlar i detta sammanhang en fråga som aktualiserats av statens järnvägar i en till utskottet ingiven skrift.

Enligt 32 § 3 mom. kommunalskattelagen och punkt 7 av anvisningarna till samma paragraf gäller att vad staten anvisat till bestridande av särskilda med vissa tjänster eller uppdrag förenade kostnader inte utgör skattepliktig intäkt. Såsom exempel på sådana ersättningar nämns bl. a. vissa särskilda lönetillägg och därmed likställda förmåner till utom riket stationerad personal vid utrikesförvaltningen.

I propositionen föreslås ett tillägg till nämnda paragraf och anvisningspunkt av innebörd att förmåner, som motsvarar de nu nämnda och som utgår till av staten anställd personal i svensk biståndsverksamhet, inte skall redovisas som skattepliktig intäkt. Bestämmelsen har tillkommit i syfte att undanröja varje tvekan om att de utlandstillägg och andra särskilda ersättningar som utgår till experter anställda av SIDA är skatte-

fria och har motiverats med att dessa experter såsom statligt anställda kommer att vara underkastade beskattning i Sverige för sina löneinkomster under hela anställningstiden.

Statens järnvägar, som har för avsikt att fr. o. m. den 1 januari 1967 låta sin utom riket stationerade personal erhålla i tillämpliga delar utlandsförmåner såsom utlandstillägg, fri bostad med uppvärmning och belysning, bostadskostnadsersättning m. m. med samma belopp och enligt de grunder som gäller för utom riket stationerad personal vid utrikesförvaltningen, yrkar sådan ändring av förslaget att skattefriheten för utlandstillägg och liknande förmåner utvidgas att gälla i fråga om all »utom riket stationerad personal i statens tjänst». Till stöd för yrkandet åberopas att av lagtexten i dess nuvarande avfattning inte klart framgår att statens järnvägar kan — med bibehållen skattefrihet för sin utomlands verksamma personal — låta denna erhålla samma utlandsförmåner som personalen vid utrikesförvaltningen.

Utskottet delar statens järnvägars uppfattning att de åsyftade lagrummen ger utrymme för viss tveksamhet i fråga om beskattningen av utlandsförmåner som åtnjuts av andra än personal anställd vid utrikesförvaltningen eller av SIDA. Enligt utskottets mening utgör bestämmelserna emellertid inte något hinder att i fråga om utomlands stationerad personal vid statens järnvägar eller annan statlig myndighet tillämpa samma beskattningsregler som i fråga om personalen vid utrikesförvaltningen. Så sker — uppenbarligen med tillämpning av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen — redan nu i fråga om utlandstillägg och andra ersättningar som upp bärs av bl. a. försvars- och socialattachéer, handelssekreterare och lantbruksrepresentanter. Dessa tillhör inte utrikesförvaltningen men torde trots detta inte beskattas för sina utlandsförmåner.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att — utan närmare utredning om arten och omfattningen av de ersättningar som f. n. utgår till utomlands stationerad personal i statens tjänst — medverka till den av statens järnvägar förordade författningsändringen.

Avräkning av utländsk skatt och därmed sammanhängande frågor

Den svenska skattelagstiftningen bygger i huvudsak på principen att internationell dubbelbeskattning skall undvikas genom bilaterala avtal. Som framgår av det föregående har Sverige under årens lopp slutit dubbelbeskattningsavtal med ett mycket stort antal länder.

Lindring i förekommande dubbelbeskattning kan i viss omfattning medges även med stöd av bestämmelser i de svenska skatteförfattningarna. Det är här fråga om ensidiga åtgärder som inte förutsätter någon motprestation från den andra statens sida. Utskottet erinrar om den möjlighet som Konungen har att på ansökan av skattskyldig, som blivit föremål för dubbelbeskattning, förordna om efterskänkande av statlig inkomstskatt och

statlig förmögenhetsskatt. Denna möjlighet till skatteeftergift förutsätter emellertid att »ömmande omständigheter eller eljest synnerliga skäl» föreligger och torde utnyttjas i mycket begränsad omfattning.

Längre gående åtgärder vidtogs genom lagstiftning år 1951. Sedan detta år räknas även allmän direkt skatt, som erlagts till utländsk stat eller kommun, som avdragsgill kostnad vid taxering i Sverige av inkomst från källa i beskattningslandet. Denna rätt till omkostnadsavdrag för utländsk allmän skatt medför en lättnad i den svenska beskattningen som kan uppgå till omkring hälften eller mer av den utländska skatten.

Den lindring i internationell dubbelbeskattning som kunnat medges genom hittills vidtagna interna åtgärder har inte ansetts tillräcklig.

I propositionen föreslås därför, som ett komplement till dubbelbeskattningsavtalen, införande i skattelagstiftningen av ett avräkningsförfarande för utländsk skatt, ett s. k. credit of tax-system. Förfarandet innebär en rätt för fysiska personer med hemvist i Sverige och svenska juridiska personer att under vissa förutsättningar från den svenska statliga inkomstskatten på inkomster från länder, med vilka dubbelbeskattningsavtal saknas, avräkna vad i motsvarande skatt erlagts i ett sådant land. De föreslagna reglerna får till resultat att den utländska inkomsten i princip beskattas statligt endast en gång men efter den skattesats som tillämpas i den stat som uttar den högsta skatten.

Dubbelbeskattnings-sakkunnigas förslag till skatteavräkningsregler, vilket förslag så gott som oförändrat intagits i propositionen, har under remissbehandlingen i princip tillstyrkts av samtliga myndigheter och organisationer som yttrat sig därom. Den kritik som från näringslivets organisationer riktats mot förslaget har företrädesvis avsett den avgränsning av rätten till skatteavräkning som de sakkunniga förordat. Därvid har man — med hänvisning till den stora betydelse som en rätt till skatteavräkning kan få i fråga om svenska insatser i u-länderna — förordat en väsentlig utvidgning av skatteavräkningsrätten.

I motionerna I: 761 och II: 932 samt I: 762 och II: 933 har hemställts om utredning och förslag till åtgärder i syfte att stimulera svenska investeringar i u-länderna. Motionärerna framhåller bl. a. att de föreslagna bestämmelserna om skatteavräkning är alltför restriktiva. De medger nämligen avräkning endast för faktiskt erlagd skatt, vilket betyder att de eventuella skattelättnader som ett u-land kan medge för att stimulera svenska företag till investeringar inom dess gränser, kommer svenska staten till godo i form av höjd svensk skatt. Motionärerna i motionerna I: 762 och II: 933 anser även att rätten till skatteavräkning bör utvidgas att gälla också andra än statliga skatter. Det måste vidare — framhåller de — vara till nackdel att för rätten till skatteavräkning uppställts det villkoret att skatten skall ha erlagts av den skattskyldige själv. Därmed har man omöjliggjort avräkning för s. k. bakomliggande bolagsskatt, d. v. s. skatt som belöper på ut-

delning från ett utländskt dotterbolag och som erlagts av dotterbolaget. Liknande synpunkter har åberopats i en till utskottet ingiven skrivelse från Sveriges allmänna exportförening och Sveriges industriförbund.

Samma utredningsyrkande som det i motionerna framställda tillstyrktes av bevillningsutskottet vid förra årets riksdag (bet. nr 47). Riksdagen beslöt emellertid i enlighet med en vid betänkandet fogad reservation av herr John Ericsson m. fl. Reservanterna hade framhållit bl. a. att den angelägnaste uppgiften när det gäller att skapa gynnsammare förutsättningar för investeringar i utvecklingsländerna var att undanröja gällande internationell dubbelbeskattning. Detta kunde enligt reservanternas mening bäst ske genom dubbelbeskattningsavtal. Det var inte utan vidare klart att förekomsten av interna lagstiftningsåtgärder, som medgav skattefavourer i olika former för investeringar utomlands, alltid skulle komma att gynna utvecklingslandet. Dylika regler kunde också användas som ett medel för skatteflykt. Reservanterna hänvisade också till att bolagen redan enligt nu gällande regler hade avsevärda möjligheter att finansiera investeringar utomlands inte minst genom att svenska moderföretag till dotterföretag utomlands kunde överföra vinst hänförlig till moderföretagets rörelse utan att vinsten blev föremål för beskattning i Sverige.

Utskottet vill inte bestrida att gällande dubbelbeskattning kan innebära ett hinder, när Sverige skall lämna sitt bidrag till uppbyggnadsarbetet i utvecklingsländerna. Frånvaron av dubbelbeskattningsavtal med ett stort antal utvecklingsländer och svårigheten att inom rimlig tid träffa sådana avtal kan motivera att man genom interna lagstiftningsåtgärder söker underlätta investeringar och annan ekonomisk verksamhet i dessa länder. Vissa skäl talar därför enligt utskottets mening för motionärernas förslag om en sådan utvidgning av avräkningsrätten att — såsom tillåts enligt vissa svenska dubbelbeskattningsavtal med bl. a. u-länder — avräkning får ske med hela den utländska skatten oavsett om denna helt eller delvis efterskänkts. Av propositionen framgår emellertid att avgränsningen av utländska skattefavourer erfarenhetsmässigt kräver ingående undersökning av den utländska skattelättnadens art och syfte och att generella och ensidigt verkande åtgärder på detta område skulle kunna få konsekvenser i beskattningshänseende som är svåra att överblicka. Med hänsyn härtill och då bestämmelser av den art motionärerna förordar enligt utskottets mening inte bör genomföras, innan närmare erfarenheter vunnits av de nya reglernas tillämpning i praktiken, anser utskottet sig böra biträda förslaget i propositionen.

Vad särskilt angår förslaget i motionerna I: 762 och II: 933 om en utvidgning av avräkningsförfarandet till andra än statliga skatter vill utskottet erinra om att dubbelbeskattningssakkunniga i sitt betänkande »Internationella skattefrågor» framhållit att i praktiskt förekommande fall på svensk sida den statliga inkomstskatten och i vederbörande utländska stat denna skatts motsvarighet, åtminstone i regel, väger tyngst bland olika förekom-

mande direkta skatter och att dubbelbeskattningen genom de föreslagna reglerna oftast torde komma att helt undanröjas.

Med det anförda avstyrker utskottet utredningsyrkandet i motionerna I: 761 och II: 932 samt I: 762 och II: 933.

Fastighet i utlandet och utomlands självständigt bedriven rörelse

Intäkt av fastighet i utlandet och av utomlands självständigt bedriven rörelse beskattas enligt gällande rätt som intäkt av kapital. Därvid anses all fastighet och rörelse, som en skattskyldig haft i utlandet, som en särskild förvärvskälla. I fråga om denna förvärvskälla gäller sedan kommunal-skattelagens tillkomst särskilda regler för beräkning av nettoinkomst. Den skattskyldige är sålunda berättigad till avdrag inte bara för omkostnader utan också för vad som av inkomsten använts för själva förvärvskällan, exempelvis i form av investeringar i byggnader och inventarier. Uppkommer underskott på sådan fastighet eller rörelse får avdrag för underskottet ske endast från annan intäkt av fastighet eller rörelse i utlandet.

Förslaget i propositionen innebär att intäkter av fastigheter och självständigt bedrivna rörelser i utlandet i princip likställs med intäkter av motsvarande slag i Sverige. Dock skall beskattningen av fastighet i utlandet oavsett fastighetens art följa de vanliga reglerna i 24 § 1 mom. och 25 § 1 och 2 mom. kommunal-skattelagen. Gällande särbestämmelser föreslås så till vida kvarstå att underskott på fastighet och rörelse i utlandet liksom hittills skall få avdras endast från annan utländsk inkomst av samma förvärvskälla. Vidare skall fastighet och rörelse i utlandet också i fortsättningen anses som en förvärvskälla och intäkter i sådan förvärvskälla räknas till intäkt av kapital.

Utskottet finner de i propositionen redovisade skälen för en ändring av gällande bestämmelser välgrundade. Den avdragsrätt för investeringar som nu föreligger vid beräkning av inkomst av fastighet och rörelse i utlandet är som nämnts alltid begränsad till belopp som motsvaras av inkomster under samma år och inom samma förvärvskälla. En beskattning, som medger värdeminskningsskatt och dessutom förlustavdrag under den enda förutsättningen, att avdraget utnyttjas under den sexårsperiod som föreskrivs i förordningen om förlustutjämning, torde enligt utskottets mening, i vart fall på sikt, leda till ett för de skattskyldiga förmånligare beskattningsresultat än de nuvarande reglerna för inkomstberäkningen. Vad särskilt angår rörelse vill utskottet understryka att de nu gällande bestämmelserna endast avser utomlands självständigt bedriven verksamhet. Enligt utskottets mening torde sådan verksamhet vara så sparsamt förekommande att särbestämmelser redan av den anledningen synes överflödiga.

Med det anförda anser utskottet sig böra biträda förslaget i propositionen. Dock bör i punkten 4 av anvisningarna till 38 § kommunal-skattelagen göras ett förtydligande tillägg i syfte att markera att schablontaxering av fastighet i utlandet inte kan förekomma.

De delar av propositionen som i det föregående inte upptagits till särskild behandling föranleder intet yttrande från utskottets sida.

Utskottets hemställan

Under återopandande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 127 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas samt i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 85 och de likalydande motionerna I: 762 av herrar Åkerlund och Lundberg samt II: 933 av herrar Nordgren och Regnéll, ävensom med avslag på de likalydande motionerna I: 761 av herrar Sundin och Ernulf samt II: 932 av herr Larsson i Umeå m. fl. — måtte antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med de ändringar, att 54 § samt punkt 4 av anvisningarna till 38 § nämnda lag erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

54 §.

Från skattskyldighet ————— av kapital;

c) i utlandet ————— och rättigheter:

för inkomst ————— förordning åtnjutits;

d) ägare av ————— till livförsäkring;

h) här i ————— norskt luftfartyg:

för inkomst av anställningen under förutsättning att anställningen och vistelsen i utlandet varat *mer än* ett år eller enligt anställningsavtal eller på annan grund kan antagas komma att vara *mer än* ett år.

för inkomst av anställningen under förutsättning att anställningen och vistelsen i utlandet varat *minst* ett år eller enligt anställningsavtal eller på annan grund kan antagas komma att vara *minst* ett år.

Aktiebolag och ————— bolagens verksamhet.

Om aktierna ————— lös egendom.

Förvärvar svenskt ————— inbetald insats.

Att personer, ————— samma paragraf.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 38 §.

4. Intäkt av fastighet eller rörelse i utlandet beräknas med ledning i 4. Intäkt av fastighet eller rörelse i utlandet beräknas med ledning i

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

tillämpliga delar av vad som enligt 21, 24 och 28 §§ gäller för motsvarande slag av fastighet eller rörelse inom riket.

tillämpliga delar av vad som enligt 21 §, 24 § 1 mom. och 28 § gäller för motsvarande slag av fastighet eller rörelse inom riket.

2) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt med den ändringen, att 7 § erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

7 §.

Från skattskyldighet ————— avsedda ändamål;

(Nuvarande lydelse)

(Utskottets förslag)

h) svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar *med undantag och inskränkningar som nedan i denna paragraf sägs:*

h) svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar:

för utdelning från svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar;

för utdelning från svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar *i den omfattning som i 54 § kommunalskattelagen sägs;*

i) här i — — — — — hänförlig verksamhet.

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

k) här i ————— h) kommunalskattelagen. Riksskattenämnden må, ————— icke föras.

(Nuvarande lydelse)

(Utskottets förslag)

Aktiebolag och ekonomiska föreningar, vilka driva bank- eller annan penningrörelse eller försäkringsrörelse, äga icke åtnjuta vid h) omförd skattefrihet. Dock äro aktiebolag och ekonomiska föreningar, som driva bank- eller annan penningrörelse eller sådan rörelse jämte annan verksamhet, frikallade från skattskyldighet för utdelning å aktier och andelar, vilka innehavas som ett led i organisationen av bolagens eller föreningarnas verksamhet till den del denna avser annat än för-

(Nuvarande lydelse)

(Utskottets förslag)

valtning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. Vidare äga aktiebolag, som driva sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, åtnjuta skattefrihet för utdelning å aktier och andelar, vilka innehavas som ett led i organisationen av sådan bolagens verksamhet.

Om aktierna i svenskt aktiebolag eller andelarna i svensk ekonomisk förening till huvudsaklig del ägas eller på därmed jämförligt sätt innehavas — direkt eller genom förmedling av juridisk person — av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer och om bolaget eller föreningen icke visar att dess vinstmedel i skälig omfattning använts för utdelning till delägarna, skall vad i första stycket vid h) sägs äga tillämpning allenast såvitt avser utdelning å aktier eller andelar, vilka innehavas av bolaget eller föreningen såsom ett led i organisationen av annan verksamhet än förvaltning av fastigheter, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom.

Riksskattenämnden må, om synnerliga skäl därtill föranleda, medgiva bolag eller förening, som jämlikt bestämmelserna i nästföregående stycke skall utgöra skatt för utdelning å aktier eller andelar, att för viss tid åtnjuta i första stycket vid h) omförmäld skattefrihet. Över beslut, som riksskattenämnden meddelat i sådant ärende, må klagan icke föras.

Att personer, — — — — — samma paragraf.

3) förordning om ändring i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter;

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 761 av herrar Sundin och Ernulf samt II: 932 av herr Larsson i Umeå m. fl., ävensom

2) de likalydande motionerna I: 762 av herrar Åkerlund och Lundberg samt II: 933 av herrar Nordgren och Regnéll,

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 17 november 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Wärnberg*, Elofsson*, Tage Johansson, Enarsson, Paul Jansson, Skårman, Ottosson och Tistad; samt

från andra kammaren: herrar Brandt, Vigelsbo, Engkvist*, Andersson i Essvik*, Enskog*, Carlsson i Västerås*, Carlstein*, Lothigius, Öhvall och Börjesson i Falköping.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar Enarsson, Skårman, Ottosson, Tistad, Vigelsbo, Enskog, Lothigius, Öhvall och Börjesson i Falköping, vilka ansett

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 27 med »I motionerna» och slutar på s. 29 med »och II: 933» bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 761 och II: 932 samt I: 762 och II: 933 har hemställts om utredning och förslag till åtgärder i syfte att stimulera svenska investeringar i u-länderna. Samma utredningsyrkande som det i motionerna framställda tillstyrktes av bevillningsutskottet vid förra årets riksdag (bet. nr 47). Riksdagen beslöt emellertid i enlighet med en vid betänkandet fogad reservation av herr John Ericsson m. fl.

Vad särskilt gäller den i motionerna berörda frågan om utvecklingsländer som tillämpar ett system med s. k. tax incentives medger utskottet att gällande dubbelbeskattning kan innebära ett hinder, när Sverige skall läm-

na sitt bidrag till uppbyggnadsarbetet i dessa länder. Frånvaron av dubbelbeskattningsavtal med ett stort antal utvecklingsländer och svårigheten att inom rimlig tid träffa sådana avtal kan motivera att man genom interna lagstiftningsåtgärder söker underlätta investeringar och annan ekonomisk verksamhet i dessa länder. Starka skäl talar därför enligt utskottets mening för motionärernas förslag om en sådan utvidgning av avräkningsrätten att — såsom tillåts enligt vissa svenska dubbelbeskattningsavtal med bl. a. u-länder — avräkning får ske med hela den utländska skatten oavsett om denna helt eller delvis efterskänkts. Även andra metoder för avräkning kan tänkas. Utredning härom bör enligt utskottets mening snarast komma till stånd.

I samband med utredningsarbetet bör beaktas att skattereglerna för svenska företag som investerar i utvecklingsländerna delvis är mycket svåröverskådliga och därför i behov av förenkling och förbättring. Det torde vara möjligt att genom en ytterligare reformering av skattebestämmelserna undanröja brister i dessa och därigenom nå ökad stimulans för svenska investeringar i utvecklingsländerna.

Med det anförda får utskottet tillstyrka ifrågakvarande yrkanden i motionerna I: 761 och II: 932 samt I: 762 och II: 933.»

dels att utskottet under punkten B bort hemställa,

att riksdagen, i anledning av de likalydande motionerna I: 761 av herrar Sundin och Ernulf samt II: 932 av herr Larsson i Umeå m. fl. ävensom de likalydande motionerna I: 762 av herrar Åkerlund och Lundberg samt II: 933 av herrar Nordgren och Regnéll, de två sistnämnda motionerna såvitt nu är i fråga, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till åtgärder i syfte att genom undanröjande av brister i skattelagstiftningen stimulera svenska investeringar i u-länderna.